

BUSINESS & DIPLOMACY REVIEW

**3. évfolyam, 1. szám
2025/1**

TARTALOM

- Beke Judit: Előszó – Preface
- Maria Jakubik: Are John Dewey's Messages Still Relevant for Sustainable Education in the 21st Century?
- Krisztina Győrössy, Irén Nagy: Cooler Climate Challenge – Climate Action for Sustainable Education
- Yuliya Shtaltovna: Mapping the Academic Landscape: A State-of-the-Art Perspective on Sustainability, Inner Development Goals and Higher Education
- Éva Réka Keresztes, Ildikó Kovács, Annamária Horváth: Blockchain technology in supply chains: advancing sustainability through transparency and innovation
- Horváth Levente, Erdélyi Éva, Simon Ákos: ESG oktatás gazdasági hatásai
- Bence Péter Marosán: Phenomenology, Environmental Protection, and Pedagogy. Attempt of a Synthetic Approach
- Simon Ákos, Erdélyi Éva, Horváth Levente: A mesterséges intelligencia alkalmazásának lehetőségei a felsőoktatásban – fenntarthatósági aspektusok
- Tamás Gáspár: Reframing Sustainable Futures for Business Education – A Social Foresight Model
- István Kárász: Shaping Sustainable Futures: EU Economic Diplomacy and Development Cooperation with Africa
- Balázsné Lendvai Marietta, Schlett András, Beke Judit: Zala és Vas vármegyei helyi termelők a közösségi értékkeremtés útján
- Sáringer János, Marosán Bence Péter: Civilizáció-elméleti megközelítések és nemzetközi kapcsolatok: egy történeti és elméleti értelmezés kísérlete II.

Business & Diplomacy Review

Kiadó: Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem

Szerkesztőség

1165 Budapest, Diósy Lajos u. 22-24.

E-mail: Marosan.BencePeter@uni-bge.hu

<https://uni-bge.hu/hu/business-diplomacy-review>

Főszerkesztő

Sáringer János

Felelős szerkesztő

Lisányi Endréné dr. habil. Beke Judit

Szerkesztőbizottság tagjai

Sándorné Kriszt Éva, elnök

Bába Iván

Bárczi Zsófia

Csekő Katalin

Ferkelt Balázs

Juhász Tímea

Nagy Milada

Marinovich Endre

Marosán Bence Péter, szerkesztőségi titkár

Murádin János Kristóf

Válóczi Marianna

Tipográfia és tördelés

Nagy és Heteyi Kft.

ISSN 3004-0116

HU ISSN 3004-0116

Business & Diplomacy Review állandó lektorai

Prof. Dr. Bajomi-Lázár Péter, PhD
Dr. habil. PaedDr. Bárczi Zsófia, PhD
Dr. habil. Buday-Sántha Andrea, PhD
Dr. habil. Domonkos Endre, PhD
Dr. Ferkelt Balázs, PhD
Dr. Gyene Pál, PhD
Dr. Harsányi Dávid, PhD
Dr. Horváth Annamária, PhD
Dr. habil. Krasztev Péter, PhD
Dr. habil. Juhász Tímea, PhD
Dr. habil. Marosán Bence Péter, PhD
Dr. habil. Murádin János Kristóf, PhD
Dr. Nagy Milada, PhD
Dr. Pólya Éva, PhD
Dr. habil. Sáringer János, PhD
Dr. Válóczy Marianna, PhD
Dr. Zelena András, PhD

Jelen szám szakmai és nyelvi lektorai:

Dr. Balázsné Lendvai Marietta, PhD
Dr. Czinege Monika, PhD
Dr. habil. Beke Judit, PhD
Dr. habil. Győri Zsuzsa, PhD
Dr. habil. Marosán Bence, PhD
Dr. habil. Schlett András, PhD
Dr. Hübner Andrea, PhD
Dr. Huszár Erika, PhD
Dr. Kiss Katalin, PhD
Dr. Malaczkov Szilvia, PhD
Dr. Nyusztay László, PhD
Lovasné Dr. Avató Judit, PhD
Tömöry Anna

TARTALOM

Előszó – Preface	
<i>Beke Judit</i>	7
Are John Dewey's Messages Still Relevant for Sustainable Education in the 21 st Century?	
<i>Maria Jakubik</i>	13
Cooler Climate Challenge	
– Climate Action for Sustainable Education	
<i>Krisztina Györössy, Irén Nagy</i>	24
Mapping the Academic Landscape: A State-of-the-Art Perspective on Sustainability, Inner Development Goals and Higher Education	
<i>Yuliya Shtaltovna</i>	46
Blockchain technology in supply chains: advancing sustainability through transparency and innovation	
<i>Éva Réka Keresztes, Ildikó Kovács, Annamária Horváth</i>	63
ESG oktatás gazdasági hatásai	
<i>Horváth Levente, Erdélyi Éva, Simon Ákos</i>	74
Hogyan gondolkodnak a Z generációs közgazdász hallgatók a fenntarthatóságról?	
<i>Honvári Patrícia, Erdélyi Éva, Jäckel Katalin</i>	92
Phenomenology, Environmental Protection, and Pedagogy. Attempt of a Synthetic Approach	
<i>Bence Péter Marosán</i>	117
A mesterséges intelligencia alkalmazásának lehetőségei a felsőoktatásban – fenntarthatósági aspektusok	
<i>Simon Ákos, Erdélyi Éva, Horváth Levente</i>	135
Reframing Sustainable Futures for Business Education	
– A Social Foresight Model	
<i>Tamás Gáspár</i>	151
Shaping Sustainable Futures: EU Economic Diplomacy and Development Cooperation with Africa	
<i>István Kárász</i>	169
Zala és Vas vármegyei helyi termelők a közösségi értékteremtés útján	
<i>Balázsné Lendvai Marietta, Schlett András, Beke Judit</i>	185

Civilizáció-elméleti megközelítések és nemzetközi kapcsolatok:
egy történeti és elméleti értelmezés kísérlete II.

Sáringér János, Marosán Bence Péter

201

Jelen számunk szerzői

Balázsne Lendvai Marietta, Budapest University of Economics and Business, Faculty of Finance and Accountancy, Balazs.Marietta@uni-bge.hu

Beke Judit, Budapest University of Economics and Business, Faculty of International Management and Business, Lisanyi.Endrene@uni-bge.hu

Erdélyi Éva, Budapest University of Economics and Business, Faculty of Commerce, Hospitality and Tourism, SzaboneErdelyi.Eva@uni-bge.hu

Gáspár Tamás, Budapest University of Economics and Business, Faculty of International Management and Business, gaspar.tamas@uni-bge.hu

Győrössy Krisztina, Eszterházy Károly Catholic University, Doctoral School of Education, Hungary, krisztinagyorossy@gmail.com

Honvári Patrícia, Budapest University of Economics and Business, Faculty of Finance and Accountancy, Honvari.Patricia@uni-bge.hu

Horváth Annamária, Budapest University of Economics and Business, Faculty of International Management and Business, Centre of Excellence for Future Value Chains, horvath.annamaria@uni-bge.hu

Horváth Levente, Budapest University of Economics and Business, Office for Sustainability, Horvath.Levente@uni-bge.hu

Jakubik Mária, Eötvös Loránd University, Faculty of Education and Psychology, Budapest, Hungary, maria.jakubik@ppk.elte.hu

Jäckel Katalin, Budapest University of Economics and Business, Faculty of International Management and Business, Jaeckel.Katalin@uni-bge.hu

Kárász István, Permanent Representation of Hungary to the EU, istvan.karasz@pact4youth.hu

Keresztes, Éva Réka, Budapest University of Economics and Business, Faculty of International Management and Business, Centre of Excellence for Future Value Chains, keresztes.eva@uni-bge.hu

Kovács Ildikó, Budapest University of Economics and Business, Faculty of International Management and Business, Centre of Excellence for Future Value Chains, kovacs.ildiko@uni-bge.hu

Marosán Bence Péter, Budapest University of Economics and Business, Faculty of International Management and Business, marosan.Bencepeter@uni-bge.hu

Nagy Irén, Eötvös Loránd University, Doctoral School of Linguistics, nagy.iren@kag.hu

Sáringer János, Budapest University of Economics and Business, Faculty of International Management and Business, saringer.janos@uni-bge.hu

Schlett András, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Kar, schlett.andras@jak.ppke.hu

Shtaltovna, Yuliya, Fresenius University of Applied Sciences, Germany, Kyiv School of Economics, Ukraine, yuliya.shtaltovna@hs-fresenius.de, yshtaltovna@kse.org.ua

Simon Ákos, Budapest University of Economics and Business, Office for Sustainability, Simon.Akos@uni-bge.hu

ESG OKTATÁS GAZDASÁGI HATÁSAI

Horváth Levente, Erdélyi Éva, Simon Ákos

Absztrakt

A környezeti, társadalmi és vállalati irányítási (Environmental, Social, and Governance, ESG) elvek egyetemi szintű oktatása közvetlen és jelentős gazdasági hatással jár, mivel elősegíti a fenntartható üzleti stratégiák kidolgozását. A képzett munkavállalókon keresztül erősíti a vállalatok környezeti és társadalmi felelősségvállalását, növeli a befektetői bizalmat, és mérsékli a hosszú távú működési kockázatokat. Az egyetemek kulcsszerepet játszanak az ESG tudás átadásában, a jövő munkavállalóinak ESG-alapú oktatása elengedhetetlen a hosszú távú gazdasági és környezeti stabilitás érdekében.

A kutatásban áttekintjük a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem (BGE) által koordinált GEM riport (Global Entrepreneurship Monitor) eredményeit, kifejezetten a KKV vezetőinek fenntarthatósági attitűdjét, illetve az ENSZ PRME (Principles for Responsible Management Education) hálózatának kutatási eredményeit a felelős menedzsmentoktatás szemszögéből. Ezekből megállapítható, hogy a hazai KKV-k egyre nagyobb figyelmet fordítanak a fenntarthatóság különböző aspektusaira, továbbá az egyetemek kiemelt feladata a fenntartható fejlődés eszméjének beépítését a tantervekbe, és fejleszteni a fenntartható menedzsment gyakorlatokat.

Mind a GEM-jelentés, mind a PRME-hálózat kutatása hangsúlyozza, hogy a nagyvállalatokon túl kiemelt szerepet játszanak a KKV-k és azok felelős vezetői, hogy a globális célokat elérhessük. Hatásuk maximalizálása érdekében döntő fontosságú, hogy hangsúlyozzuk felelősségüket, és beruházzunk a munkavállalók képzésébe, akik az ESG-szakértelemmel felvértezve képesek a fenntartható gyakorlatokat beépíteni a napi működésbe és a döntéshozatali folyamatokba.

Fontos, hogy a hallgatóink tudásához illeszkedő tananyagokat fejlesszünk ezért készítettünk fókuszcsoportos interjúkat a fenntarthatóság iránt érdeklődő hallgatók egy szűkebb körével (összesen 68 fő). A tapasztalatok figyelembe vehetők a tananyagfejlesztésben és a fenntarthatósági programok szervezésében. A BGE hallgatóinak

ismereteit egy tudásfelmérés keretében vizsgáltuk. A felmérésből kiderül, hogy hallgatóink nagy többsége tisztában van a különböző fenntartható fejlődési célokkal, amire az ismeretbővítés formáinak és tartalmának megtervezésénél építeni lehet.

Kulcsszavak: ESG, KKV, fenntarthatósági tudásmérés, oktatás, PRME

Abstract

Teaching Environmental, Social, and Governance (ESG) principles at the university level has a direct and significant economic impact by fostering the development of sustainable business strategies. Through qualified employees, it strengthens companies' environmental and social responsibility, increases investor confidence, and mitigates long-term operational risks. Universities have a key role to play in the transfer of ESG knowledge, as they support the development of responsible employees through their training and innovative educational solutions. Therefore, ESG-based education of future leaders is essential for long-term economic and environmental stability.

This research examines findings from the GEM report, coordinated by the Budapest University of Economics and Business (BUEB), focusing on the sustainability attitudes of SME managers. Additionally, it incorporates insights from the UN PRME Network (Principles for Responsible Management Education), analysing responsible management education. From these, it can be concluded that domestic SMEs are paying increasing attention to various aspects of sustainability, and that it is a priority task of universities to incorporate the idea of sustainable development into their curricula and to develop sustainable management practices.

Both the GEM report and PRME network research underscore the vital role of SMEs and their leaders in advancing global sustainability goals, beyond the contributions of large corporations. To maximize their impact, it is crucial to emphasize their responsibilities and invest in training employees who, equipped with ESG expertise, can integrate sustainable practices into daily operations and decision-making processes.

It is important to develop teaching materials matching our students' knowledge, so we conducted focus group interviews with a small group of students interested in sustainability (68 students in total). The experiences can be taken into account in curriculum development and the organisation of sustainability programmes. The knowledge of BUEB students was assessed through a knowledge survey. The survey shows that the vast majority of our students are aware of the different sustainable development goals, which can be used as a basis for designing the forms and content of the knowledge development.

Keywords: education, ESG, knowledge survey, PRME, SMEs

Áttekintés

Az utóbbi időben a fenntarthatóság és az ESG kérdése erőteljesen megjelent mind a szabályzói, mind az üzleti oldalon. Azt lehet megfigyelni, hogy míg a nagyvállalatokra vonatkozó szabályok egyértelműek, a KKV-ra vonatkozó megfelelési követelmények nem tisztázottak. A KKV-k nagy többségére nincs vonatkozó jogszabályi elvárás az ESG teljesítményük mérésére és követésére, ám többségük beszállítója olyan nagyvállalatoknak, amelyek viszont megköveteli ezt a fajta megfelelést. Így kettős szorításban érezhetik magukat és üzleti folyamataik biztosítása érdekében kénytelenek fenntarthatósági kérdésekkel is foglalkozni.

2020-tól a világ legnagyobb vállalkozás kutatása, a Global Entrepreneurship Monitor (GEM) magyar partnere a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem (BGE). A GEM adatfelvétele a vállalkozási hajlandóságáról, motivációról, attitűdről, cégalapítók magatartásáról, az üzleti lehetőségek és a vállalkozói karrier észleléséről, vagy éppen a fiatal generációk vállalkozási motivációról szolgáltató adatokat és egyben kitér a vállalkozások fenntarthatósági attitűdjének vizsgálatára is (Budapest LAB).

2023-as szakértői adatfelvétel egyik kiemelt célja a fenntarthatósággal kapcsolatos vélemények feltérképezése volt, különös tekintettel a magyar vállalkozások hozzáállására és prioritásaira. Az eredmények azt mutatják (Csákné Filep, J, 2024), hogy a hazai vállal-

kozások számára a környezeti fenntarthatóság kiemelt jelentőséggel bír, ugyanakkor a társadalmi felelősségvállalás is fontos tényezőként jelenik meg. Az ezekhez kapcsolódó értékelések azt mutatják, hogy a vállalkozások egyre nagyobb figyelmet fordítanak a fenntarthatóság különböző aspektusaira, ugyanakkor a fenntarthatóság érvényre juttatását a politikai döntéshozatalban, valamint az új szabályozások és törvényi rendelkezések bevezetését alacsonyra értékeli. Ez arra utal, hogy bár a vállalkozások maguk egyre inkább elkötelezettek a fenntarthatóság iránt, a jogszabályi környezet nem feltétlenül támogatja kellőképpen ezt a törekvést. A szakértők szerint a vállalkozások fenntarthatósággal kapcsolatos elkötelezettsége meghaladja annak törvényhozásban és szabályozásban tükröződő jelentőségét, ami hosszú távon kihívásokat jelenthet a fenntartható fejlődés szempontjából.

A kutatás eredményei azt is kimutatták, hogy a környezeti fenntarthatóság a magyar vállalkozások számára nagyobb fontossággal bír, mint a régióban vagy a vizsgált országok átlagában. Ez azt jelenti, hogy a magyar cégek a fenntarthatóság terén előrébb járnak, mint sok nemzetközi versenytársuk. Ugyanakkor a fenntarthatóság jogszabályi érvényesítésének jelentősége Magyarországon jelentősen elmarad a nemzetközi szinten tapasztaltaktól, ami arra utal, hogy a szabályozási környezet fejlesztése elengedhetetlen lenne a fenntartható üzleti gyakorlatok szélesebb körű elterjedéséhez. A kutatás eredményei alapján egyértelmű, hogy a magyar vállalkozások egyre inkább felismerik a fenntarthatóság jelentőségét, és aktívan törekednek annak megvalósítására. Ugyanakkor a szabályozási környezet fejlesztése és a fenntarthatósági elvek jogszabályi szintű érvényesítése továbbra is kihívást jelent.

Győri et al. (2024) megállapítják, hogy a kkv-vezetők kiemelt jelentőséget tulajdonítanak a jogszabályoknak, különösen a fenntarthatósági követelmények tekintetében, mivel ezek erős ösztönzőként hatnak a vállalkozások felelősségteljesebb és fenntarthatóbb működésére. A jogszabályok nemcsak alakítják a vezetők szemléletét, hanem közvetlenül befolyásolják a vállalkozások döntéseit és működését is. Ennek eredményeként a kkv-k jelentős elvárásokat támasztanak az állammal szemben, amely szabályozóként, magatartásformálóként és piaci szereplőként egyaránt meghatározó szerepet tölt be a fenntarthatóság területén. Bár a kkv-vezetők elismerik a jogszabályok pozitív hatásait, arra is rámutattak, hogy a szabályozás gyakran követke-

zetlen, és bizonyos esetekben akadályozhatja a fenntarthatóbb működést. Ilyen kihívások merülnek fel például az energiaszerkezet, az adózási előírások és a bürokratikus adminisztráció kapcsán, amelyek sokszor nem támogatják kellőképpen a zöldebb üzleti gyakorlatokat.

A fenti kutatásokból és felmérésekből látszik, hogy a fenntarthatósággal és ESG megfeleléssel kapcsolatos elvárások kiemelkedőek a KKV területen is, így a KKV vezetőinek képzése és felkészítése az ilyen jellegű kihívásokra elengedhetetlen. Azon vezetők, akik megfelelő és releváns tudással rendelkeznek ESG területen sokkal könnyebben és kisebb kockázattal feleltethetik meg cégüket az ilyen jellegű akár szabályzási, akár beszállítói követelményeknek.

UN PRME megközelítése

Ezen elvárásokat felismerve indult el 2007-ben az ENSZ égisze alatt a PRME (Principles for Responsible Management Education) kezdeményezés, amely keretében felkészítik az üzleti és menedzsment oktatással foglalkozó intézményeket, hogy hallgatóik a jövő vezetőivel szemben támasztott gazdasági, környezeti és társadalmi célok egyensúlyának biztosításához szükséges készségekkel is rendelkezzenek. Egyben felhívják az felsőoktatási intézmények figyelmét a Fenntartható Fejlődési Célokra (SDG) és összehangolják működésüket az ENSZ Global Compact irányelveivel.

A PRME víziója egy globális mozgalom létrehozása és a felelős menedzsment oktatás támogatása. A PRME küldetése, hogy fejlessze a jövő felelős vezetőit és döntéshozóit a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében azáltal, hogy segíti a felsőoktatási intézményeket ezen készségek és kompetenciák fejlesztésében.

2023 óta a BGE, mint PRME Champion vesz részt a központi munkában és így támogatja az egyetem oktatóit abban, hogy felelős vezetőket tudjon képezni.

A PRME főbb stratégiai célkitűzései az alábbiak (PRME, 2024).

- Digitális innovációk
- Ez a PRME Commons platform létrehozását jelenti, amely lehetővé teszi a tudásmegosztást és az együttműködést az intézmények között.
- Partnerségek

- Az ENSZ-hez és az üzleti szektorhoz fűződő kapcsolatok erősítését foglalja magába, ami segíti a fenntartható fejlődés beépítését az üzleti és menedzsment oktatásba.
- A fenntarthatósági célok elérésének gyorsítása.
- Hatékony eszközök és programok kidolgozása az oktatás fejlesztésére.
- Nemzetközi kutatásfejlesztés elősegítése, kutató hálózatok kiépítése a felelős menedzsmentoktatás területén.
- Oktatók és hallgatók felkészítése az éghajlatváltozással kapcsolatos kihívásokra és a fenntarthatósági megoldások alkalmazására.

PRME i5 projekt

A PRME i5 (Impactful Five) (Blair, 2024) keretrendszer célja, hogy a felsőoktatásban hallgatóközpontú, innovatív pedagógiai megközelítés révén felelős vezetőket képezzen. Az i5 alapelvei a következők:

- jelentőségteljes tanulás, amely a hallgatók egyéni tapasztalatain alapul,
- az öröm és jólét beépítése a tanulási folyamatba,
- a társas interakciók erősítése,
- az aktív részvétel ösztönzése, valamint
- a folyamatos visszacsatolás és reflexió alkalmazása.

Ezek az elvek különböző pedagógiai megközelítésekkel állnak kapcsolatban, amelyek közül kiemelkedik a konstruktivista, tapasztalati, feminista, szokratikus és fenntarthatósági oktatás.

A konstruktivista pedagógia, a cselekvés pedagógiája (Nahalka, 2002) szerint a tudás aktív értelemdadás és társas konstrukció eredménye, nem pedig passzív befogadás. Ennek megfelelően az i5 kiemeli a tanulás személyre szabását, a közösségi élmények szerepét, valamint a folyamatos fejlesztés és visszacsatolás fontosságát. A tapasztalati tanulás ezen alapokra épít, de hangsúlyozza, hogy a tudás megszerzése közvetlen tapasztalatokon és aktív részvételen keresztül történik. Az i5-ben ez a való világra való alkalmazásban és a tanulás hosszú távú nyomon követésében nyilvánul meg.

A „hagyományos” vagy ún. feminista pedagógia tárgya a tapasztalás és gondolkodás (Thun, 1996), főként a társadalmi dinamikák

figyelembevételére és a hallgatók egyéni tapasztalataira összpontosít. Az i5 ehhez kapcsolódó elemei közé tartozik a sokszínűség, az érzelmek és személyes történetek integrálása, valamint a hátrányos helyzetű közösségek kilátásainak beépítése a tanulási folyamatokba.

Ezzel szemben a szokratikus módszer (Kormos, 2022) elhagyja a szigorúan párbeszédés formát, a kritikus gondolkodásra, párbeszédre és önreflexióra épít, amit az i5 például a viták ösztönzésével és a személyes önismeret fejlesztésével támogat. A fenntarthatósági oktatás egy másik fontos kapcsolódási pont az i5 számára (Blair, 2024) Az i5 keretrendszer lehetővé teszi a hallgatók számára, hogy valós problémákkal foglalkozzanak, és felismerjék a hosszú távú társadalmi és környezeti hatásokat. Az aktív részvétel és a kritikai gondolkodás révén a hallgatók nemcsak elméletben tanulhatnak a fenntarthatóságról, hanem azt a gyakorlatban is alkalmazhatják.

Az i5 három szinten fejti ki hatását a tanulásra. Az első szint, amely során a hallgatók új ismereteket sajátítanak el, de alapvető nézeteik és értékeik nem változnak. A második szint a reformáló tanulás, amikor a tanulási tapasztalatok következtében a hallgatók megváltoztatják nézőpontjaikat vagy viselkedésüket. A legmélyebb szint a transzformatív tanulás, amely egy alapvető szemléletváltást eredményez, és hatással van a hallgatók gondolkodásmódjára, döntéseire és cselekedeteire.

A BGE hallgatók fenntarthatósági gyakorlata és javaslatai az érzékenyítésre

A BGE, mint PRME Champion vállalta, hogy a fenntartható fejlődés szemléletét erősíti az oktatáson és kutatáson keresztül és megismereti a hallgatókkal a fenntartható menedzsment gyakorlatokat. A fenntarthatóság iránt érdeklődő hallgatókat fókuszcsoportos beszélgetések keretében (8 alkalom, összesen 68 fő) megkérdeztük – a fenntarthatóság oktatása előtt –, hogy milyen saját jó gyakorlataik vannak (feminista pedagógiai megközelítés) és mit javasolnának az egyetemnek, hogy több hallgató is érdeklődjön a téma iránt, elsajátítsa és mindennapjaiban alkalmazza a fenntarthatósági szemléletet (a konstruktivista pedagógia alkalmazásához). A beszélgetést induktív kódolással elemeztük. A fenntarthatóság iránt érdeklődő hallgatók

a mindennapjaikban is törekednek alkalmazni ezt a szemléletet, ez volt a fókuszcsoporthoz tartozó interjú első szakaszának témája. A válaszai fő fókuszpontjait az 1. táblázat tartalmazza. A leggyakrabban emlegetett terület, amiben aktívan részt vesznek az a hulladékcsökkentés és a szelektív hulladékgyűjtés, kiemelik a tudatos energiahasználatot, a víztakarékosságot, és a fenntartható közlekedést, amit egészségmegőrzés szempontjából is fontosnak tartanak. Eszerint a BGE hallgatók ahhoz a magyarországi Z generáció csoporthoz tartoznak, akiknek a LOHAS-nak (Lifestyle of Health and Sustainability – Egészséges és fenntartható életmód) megfelelő személyisége van (Lendvai, M. B. et al., 2022). A beszélgetés során az interjúalanyok elmondták, hogy önkénteskednek, részt vesznek közösségi fenntarthatósági programokban. A feltüntetett területek az említés gyakorisága alapján kerültek rangsorba.

1. táblázat: A hallgatók mindennapi fenntarthatósági gyakorlata
Forrás: saját szerkesztés a kutatás adatai alapján

Prioritás	Fókusz	Jellemző tevékenységek
1.	Hulladékcsökkentés és újrahasznosítás	Szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás, műanyag minimalizálás, visszaváltás
2.	Energiatakarékosság	LED izzók, elektromos eszközök kikapcsolása, napelemek, redőnyhasználat
3.	Víztakarékosság	Csap elzárása, rövid zuhanyzás, esővízhasználat, víztakarékos eszközök
4.	Fenntartható közlekedés	Gyaloglás, kerékpározás, tömegközlekedés, telekocsi
5.	Tudatos vásárlás és fogyasztás	Helyi termékek, másodkézből vásárlás, fast fashion kerülése, csomagolás csökkentése
6.	Természetvédelem és közösségi akciók	Konyhakert, faültetés, önkéntesség

A fókuszcsoporthoz tartozó interjú másik témája arra fókuszált, hogy érzékelik-e a hallgatók az egyetem fenntarthatósági törekvéseit és mit javasolnak annak érdekében az egyetemnek, hogy több hallgatót

megszólítsanak és érzékennyé tegyenek a téma iránt. A fenntarthatóság iránt érdeklődő hallgatók érzékelik az egyetem szerepvállalását, felismerik a fenntarthatósági programjának elemeit. Az interjúban ezeket foglalták össze és megfogalmazták javaslataikat a fejlesztéshez. Az említési gyakoriság szerinti összefoglalást a 2. táblázat tartalmazza. Látható, hogy a tudatosság növelését és a fenntarthatóság oktatását tartják a legfontosabbnak. Ezek a leggyakrabban felmerülő javaslatok az egyetemi közösség fenntarthatósági ismereteinek bővítésére, a tudatosításra és szemléletformálásra. Többen kéri, hogy legyenek rendszeres fenntarthatósági tréningek, előadások, workshopok (például: fenntarthatósági napok, tematikus rendezvények szervezése, információs kampányok, plakátok, digitális kommunikáció, gyakorlati képzések, hulladékcsökkentésről, energiatakarékosságról, víztakarékosságról) amelyek segítenek a hallgatóknak és dolgozóknak megérteni a fenntarthatóság fontosságát és gyakorlati megvalósítását.

2. táblázat: A hallgatók javaslatai az egyetem számára
Forrás: saját szerkesztés a kutatás adatai alapján

Prioritás	Fókusz	Jellemző tevékenységek
1.	Tudatosság növelése, oktatás	Fenntarthatósági tréningek, előadások, kampányok
2.	Infrastruktúra fejlesztése	Szelektív hulladékgyűjtők, komposztálás, kerékpártárolók, energiatakarékos eszközök
3.	Közösségi és önkéntes programok	Szemétszedés, faültetés, közösségi kertek, fenntarthatósági klubok
4.	Fenntartható közlekedés	Kerékpárkölcsönzés, tömegközlekedési támogatás
5.	Tudatos vásárlás és étkezés	Helyi, szezonális termékek, élelmiszer-pazarlás csökkentése, ruhacsere

A további fejlesztési javaslatok a gyakorlatra vonatkoztak. Többen említik, hogy az egyetem biztosítson jobb feltételeket a fenntartható életmód gyakorlásához (például: több és jól jelölt szelektív hulladékgyűjtő pont az egyetemi területen, komposztálási lehetőség kialakítása, napelemek telepítése az egyetemi épületeken az energiatakaré-

kosság céljából, víztakarékos berendezések bevezetése). Javasolják, hogy az egyetem továbbra is ösztönözze az önkéntes fenntarthatósági akciókat, például: szemétszedési akciók szervezése, faültetések, zöld területek fejlesztése, közösségi kertek létrehozása és fenntartása, fenntarthatósági klubok, csoportok támogatása, amelyek a hallgatók aktív részvételét segítik. Ilyen kezdeményezésekkel már találkoztak. A fenntartható közlekedés ösztönzésére az egyetem támogathatná a tömegközlekedési bérletet vásárló munkavállalóit, legyenek kerékpártárolók. Javaslatként megjelent a helyi és szezonális termékek, valamint a fenntartható étkezési szokások népszerűsítése, ami történhet úgy, hogy az egyetemi éttermek és büfék fenntartható, helyi alapanyagokat használnak, csökkentsék az élelmiszerpazarlást az egyetemi étkezési helyeken. De megemlítették a használt ruhák és tárgyak cseréjének, adományozásának támogatását is. Jónak tartják a közösségi könyvespolcot, annak mintájára ki lehetne helyezni a nem használt vászon szatyrokat is, hogy elvihesse, akinél nincs és pl. szeretne bevásárolni hazafelé.

A tanulmány szempontjából és az interjúalany hallgatók szerint is az oktatás a legfontosabb terület, ami segítheti az egyetemi közösséget abban, hogy tájékozottabbá és aktívabbá váljon a fenntarthatóság terén. Az ehhez kapcsolódó válaszok alapján az alábbi kiemelendő szempontok és javaslatok fogalmazhatók meg, amelyek tovább erősíthetik az egyetemi polgárok fenntarthatósági szemléletét.

1. Gyakorlati, mindennapi fenntarthatósági ismeretek átadása

A hallgatók számára fontos, hogy ne csak elméleti tudást kapjanak, hanem konkrét, könnyen alkalmazható, mindennapi életbe beépíthető fenntarthatósági praktikákat ismerjenek meg. Például:

- Energia- és víztakarékosági tippek (pl. LED izzók használata, csap elzárása fogmosás közben, rövid zuhanyozás).
- Hulladékcsökkentési technikák (szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás, műanyag minimalizálás).
- Tudatos vásárlási szokások (helyi és szezonális termékek választása, újrahasználatos szatyrok használata, fast fashion kerülése).

2. Fenntarthatósági szemléletformáló programok és események

A hallgatók javasolják rendszeres fenntarthatósági napok, workshopok, előadások, kampányok szervezését, amelyek ösztönzik őket a fenntartható életmódra:

- Interaktív tréningek, ahol a résztvevők megoszthatják tapasztalataikat.
- Fenntarthatósági klubok, közösségi csoportok támogatása.
- Kihívások, versenyek (pl. hulladékcsökkentési vagy energiatakarékossági versenyek).

3. Tudományos és szakmai tartalom integrálása a tananyagba

Javasolt, hogy a fenntarthatóság témája ne csak fakultatív program legyen, hanem integrálódjon az egyetemi tananyagba, különösen a természettudományi, műszaki, gazdasági és társadalomtudományi képzésekben. Például:

- Fenntarthatósági modulok, kurzusok indítása.
- Projekt munkák, kutatási lehetőségek fenntarthatósági témákban.
- Interdiszciplináris megközelítések ösztönzése.

4. Kommunikációs és információs csatornák fejlesztése

Fontos, hogy az egyetem hatékonyan kommunikálja fenntarthatósági programját és az ezzel kapcsolatos lehetőségeket a hallgatók felé:

- Digitális platformok, applikációk használata a fenntarthatósági információk megosztására.
- Rendszeres hírlevelek, közösségi média kampányok.
- Látható és könnyen elérhető tájékoztató anyagok az egyetemi épületekben.

5. Motiváció és elismerés

A hallgatók aktivitásának növelése érdekében érdemes ösztönző rendszereket bevezetni:

- Elismerések, díjak fenntarthatósági kezdeményezésekért.

- Kreditpontok vagy egyéb tanulmányi előnyök fenntarthatósági tevékenységekért.
- Együttműködés civil szervezetekkel, gyakorlati tapasztalatok szerzésének lehetősége.

Összefoglalva, az oktatás területén a hallgatók szempontjából a hangsúly a gyakorlati fenntarthatósági ismeretek átadásán, szemléletformáláson, a fenntarthatóság tananyagba integrálásán, hatékony kommunikáción és a hallgatói motiváció növelésén van. Ez könnyen beintegrálható az általuk is megfogalmazott (második legfontosabb) fenntarthatósági szemléletformáló programok és események tervezésekor és a tudományos és szakmai tartalom integrálása során a tananyagba, gyakorlati példákkal alátámasztva. A magyarországi Z generációt vizsgálva Lendvai et al. (2022) is megállapították a LOHAS-modell tényezői alapján, hogy a második legfontosabb elem a tudás és tudatosság, és jellemzi őket a környezettudatos viselkedés, ami összecseng a fókuszcsoportos interjú tapasztalataival.

A hallgatók emellett a kommunikáció fontosságát is hangsúlyozzák, amire érdemes fokozott figyelmet fordítani, hogy minél szélesebb körben eljussanak hozzájuk a kezdeményezések, a fenntarthatóságról való tanulás lehetősége. Ezek a lépések segítenek abban, hogy a hallgatók ne csak tudatosabbá váljanak, hanem aktív részesei is legyenek az egyetemi fenntarthatósági programnak és a környezetvédelemnek a mindennapokban.

A fókuszcsoportos interjú harmadik, összegző körének témái között a hallgatók ismét hangsúlyozták a fenntarthatóság és környezettudatos életmód fontosságát, mert „biztosítja a jövő generációk számára a szükséges erőforrásokat, miközben megóvjá a bolygót”. A körforgásos gazdaság elvének alkalmazásával, tudatos döntésekkel csökkenthetjük ökológiai lábnyomunkat, és az egyetemek, valamint az egyének kezdeményezései is hozzájárulnak a környezettudatos jövőhöz. Bár sokan úgy vélik, hogy a fenntartható életmód áldozatokkal jár, valójában előnyös lehet gazdaságilag és életminőség szempontjából is. Másodikként emelik ki azt, hogy az egyetemek fenntarthatósági képzései segítik a hallgatókat abban, hogy felelősségteljesebbek legyenek. Az ilyen kurzusokon (pl. a Fenntarthatósági ötletbörze – tegyünk még többet a környezetért intenzív heti kurzuson) való részvétel célja a mélyebb megértés, az egyéni felelősségvállalásunk és a tudatosságunk fejlesztésére. Harmadik, legfontosabbnak tapasztalt

téma a média és politika kapcsolata. A média jelentős hatással van a politikára és a közvéleményre. Megfogalmazzák a közösségi összefogás erejét, azt, hogy a fenntarthatósági törekvések akkor lehetnek igazán sikeresek, ha közösen cselekszünk. Az egyéni lépések kicsinek tűnhetnek, összeadódva azok is hatalmas változásokat hozhatnak, de együttműködéssel jobb világot építhetünk a következő generációk számára.

Csákné Filep J. (2024) tanulmánya és a magyar vállalkozások fenntarthatósággal kapcsolatos véleményének feltérképezése alapján a legalacsonyabb értékelést a fenntarthatóság érvényesítése kapta a döntéshozatali folyamatokban, és ugyanez a helyzet az új szabályozások és jogszabályok bevezetésében is, ami a pontos információk hiányát és a szabályozás változtatásában rejlő bizonytalanságot is tükrözi. A hallgatókkal való beszélgetés során is felmerült a média és politika kapcsolata. Megfogalmazzák az egymásra való hatásukat, és akadémiai és politikai elemzést ösztönöznének és kiemelik, hogy az összefogás és a közös cselekvés jelentheti a sikert. Az Európai Unió fenntarthatósági törekvései és kezdeményezései kiemelkedő szerepet játszanak e célok elérésében.

PRME kiáltvány

A PRME Championök 2023-ban egy kiáltványt adtak ki (PRME, 2024), amelyben megfogalmazták az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljai (SDG-k) közül a “SDG4: Minőségi oktatás” előmozdítására irányuló elköteleződésüket. A kiáltvány célját az adja, hogy a 2030-ig tervezett fenntartható fejlődési célok teljesülése jelentősen elmarad a vártaktól: csupán a célok 15%-a halad megfelelő ütemben, míg több mint a fele jelentősen elmarad, és egyharmaduk a 2015-ös bázisszintet sem éri el. Az SDG 4 különösen kritikus helyzetben van, mivel a célok elérését mérő eredmények stagnálnak vagy romlanak (ENSZ, 2024). A kiáltványban a PRME Champion-ök vállalták, hogy megerősítik elköteleződésüket az SDG 4 iránt, és aktívan hozzájárulnak annak megvalósításához az oktatás és kutatás erősítése révén. Konkrét vállalásaik közé tartozik, hogy elősegítik a fenntartható fejlődés eszméjének beépítését a tantervekbe, és kutatásaik révén terjesztik a fenntartható menedzsment gyakorlatokat. Emellett globális együtt-

működésre törekcszenek, szakmai hálózataikon keresztül, megosztják az erőforrásaikat és támogatják a felelős menedzsment oktatás fejlődését. Hangsúlyozzák, hogy szorosabb kapcsolatot alakítanak ki a döntéshozókkal és szabályozó szervekkel, hogy az SDG 4 céljait beépítsék a közép- és felsőoktatási intézményi szakpolitikákba.

Fenntarthatósági tudásmérés

Természetesen mindig fennáll az a kérdés, hogyan lehet ezen célok elérését mérni. A BGE-n bevezettünk egy minden hallgatók számára elérhető tudásfelmérést, amelyben tesztelhetik a 17 SDG ismeretét. A cikk megírásának pillanatáig több mint 500 hazai és nemzetközi hallgató töltötte ki a kérdőívünket. Az eredmények összegzését a 3. táblázat szemlélteti, ahol az E a környezeti, S a társadalmi, a G a vállalatirányítási tényezőt jelöli.

A felmérésből kiderül, hogy hallgatóink nagy többsége tisztában van a különböző fenntartható fejlődési célokkal, és a SDG-hez kapcsolódó kérdésekre helyes választ adnak. Különbséget nem fedeztünk fel a hallgatóink között. A korábbi megállapítások és ezen felmérésből kiderül, hogy összességében a környezeti pillérhez kapcsolódó kérdésekre érkezett több helyes válasz, a társadalmi és gazdasági pillérhez kapcsolódó helyes válaszok aránya ennél kevesebb.

Megállapítható, hogy a legtöbb helyes válasz a SDG 17-re érkezett, ami a „Partnerség a célok eléréséhez”. A fókuszcsoportos interjúban is megjelent az együttműködés fontossága, pl. az oktatás területén a hallgatók szerint a motivációhoz szükséges az együttműködés civil szervezetekkel, illetve megfogalmazzák, hogy együttműködéssel jobb világot építhetünk a következő generációk számára. Mindezekből látható, hogy a válaszadók attitűdje és megértése igen erőteljes a fenntarthatósági célokkal kapcsolatban. A felmérés a cikk megírásakor még folyamatban van, a mélyebb összefüggések vizsgálata a felmérés lezárta után kezdődik el.

3. táblázat: Felmérésre adott helyes válaszok aránya
Forrás: saját szerkesztés a kutatás adatai alapján

	Helyes válaszok aránya	ESG kódja
SDG 1	70%	S
SDG 2	63%	S
SDG 3	73%	S
SDG 4	55%	E
SDG 5	52%	G
SDG 6	56%	S
SDG 7	50%	G
SDG 8	56%	G
SDG 9	69%	S
SDG 10	71%	E
SDG 11	73%	G
SDG 12	63%	E
SDG 13	72%	S
SDG 14	71%	S
SDG 15	86%	E
SDG 16	92%	S
SDG 17	94%	partnerségi cél

Megállapítható, hogy a legtöbb helyes válasz a SDG 17-re érkezett, ami a „Partnerség a célok eléréséhez”. A fókuszcsoportos interjúban is megjelent az együttműködés fontossága, pl. az oktatás területén a hallgatók szerint a motivációhoz szükséges az együttműködés civil szervezetekkel, illetve megfogalmazzák, hogy együttműködéssel jobb világot építhetünk a következő generációk számára. Mindezekből látható, hogy a válaszadók attitűdje és megértése igen erőteljes a fenntarthatósági célokkal kapcsolatban. A felmérés a cikk megírásakor még folyamatban van, a mélyebb összefüggések vizsgálata a felmérés lezárta után kezdődik el.

Összegzés

Az ESG-alapú oktatás kulcsszerepet játszik a fenntartható üzleti stratégiák kialakításában és a felelős vállalatvezetés formálásában. Az egyetemek központi szerepet töltenek be az ESG szemlélet átadásában, amely elengedhetetlen a hosszú távú gazdasági és környezeti stabilitás biztosításához. A kis- és középvállalkozások, valamint a nagyvállalatok egyaránt meghatározó szereplői a fenntarthatósági törekvéseknek, és az ESG-alapú oktatás kiemelten segíti őket abban, hogy tudatos és felelősségteljes döntéseket hozzanak, valamint beépítsék az ESG szemléletet a vállalati működésükbe.

Tanulmányunkban bemutattuk a hallgatók jelenlegi ismereteit a fenntarthatóságról és azt, hogy a UN PRME kezdeményezés milyen konkrét megoldásokat kínál a fenntarthatóság, az ESG elvek és a Fenntartható Fejlődési Célok (SDG-k) integrálására az üzleti és menedzsment oktatásba. A hallgatóink fenntarthatósági tudásának vizsgálata során azt tapasztaltuk, hogy nyitottak a témára, és ismereteik összhangban vannak a GEM kutatás által kiemelt irányokkal.

Az i5 keretrendszer lehetővé teszi a fenntarthatósági oktatást (Blair, 2024), hogy valós problémákkal foglalkozzanak a hallgatók és felismerjék a hosszú távú társadalmi és környezeti hatásokat, amit igényelnek is. Tehát az aktív részvétel és a kritikai gondolkodás révén a hallgatók nemcsak elméletben tanulhatnak a fenntarthatóságról, hanem azt a gyakorlatban is alkalmazhatják. Az egyetem oktatási programjainak és fenntarthatósági kompetenciafejlesztési irányainak további erősítése kulcsfontosságú annak érdekében, hogy az üzleti szektor elkötelezettsége az ESG iránt tovább növekedjen, és a jövő vezetői megfelelő tudással rendelkezzenek a fenntartható gazdasági működéshez.

Az ESG szabályozás egységes követelmény, minden szereplőre nézve tiszta szabályrendszert mutat. Mind az érintett vállalatok jelentéstételi kötelezettsége, mind a minősítők, tanúsítók és értékelők szempontrendszer ismert az ESG folyamat résztvevői számára.

Kritikákat és gyakorlati nehézségeket mind szabályozási folyamat rejt magában, de a fenntarthatósági jelentéseket és ESG beszámolókat közel 20 éve készítik különböző sztenderdek alapján. Ezen tudás átadása elengedhetetlen hallgatóink számára akkor is, ha a szabályrendszerek folyamatosan változnak és finomodnak.

Bár a KKV-k körében az ESG-gyakorlatok és képzések még nem széleskörűek és fejlesztendők (pl. célzottan munkavállalók, illetve vállalatvezetők számára), és a vállalatok nagy részénél hiányzik az integrált fenntarthatósági stratégia, az évek alatt felgyülemlett tudás elérhető számukra, továbbá az ESG kérdések és ezek fontossága nem kikerülhetők. Mind akár beszállítóként, mind az üzleti folyamatokba beépült ESG elvárások már nem ismeretlenek számukra, a mindennapi működés részévé vált. Számos KKV felismerte, hogy az ESG-t ismerő és értő munkavállalók számára nem jelent kihívást a fenntartható üzletmenet versenyelőnyének kiemelése, így üzleti gyakorlataik során az egyetemen megszerzett tudásukat beépíthetik a vállalatok folyamatiba, így közvetlenül támogathatják az ezirányú megfeleléseket. Az ESG szabályozások célkitűzése nem integrált fenntarthatósági stratégiák kialakítása, hanem a felelős vállalati magatartás biztosítása, a vállalat által okozott negatív hatásokért való felelősségvállalás és ezáltal szélesebb és pozitív környezeti és társadalmi hatás elérése.

Felmerülhet a kérdés, hogy ha meg is jelenik az ESG terület az oktatás során, az a megfelelő tudást adja-e a hallgatónak. Az utóbbi években számos hazai fenntarthatósági képzés akkreditáltak, hatósági oldalról egységesített az ESG Tanácsadói képzés tematikája. A jelentéstételi rendszerek kategóriái is világosan megmutatják, mely ESG tudásra és milyen kompetenciákra van szükség, hogy a jövő munkavállalói milyen ismeretekkel rendelkezzenek ESG területen. Az ESG tehát kihívásokat hordoz és a megvalósításának vannak még gyakorlati korlátai, de versenyelőnyt jelent. A szabályozási, piaci és társadalmi folyamatok összetett együttese, amelyben a szemléletformálás mellett a megfelelő jogszabályi környezet, adatminőség és hiteles mérési rendszerek kialakítása is kritikus fontosságú, amit az oktatásba is érdemes beépíteni. Nyomon követése és a változások oktatásba való beépítése a jövőben is elengedhetetlen. Emellett a vállalatok felelősségvállalásának problémakörét továbbra is oktatni szükséges, (pl. „zöldre mosás” és hatása), ami mutatja a kérdéskör jelentőségét és komplexitását. A felsőoktatásban az ESG-hez kapcsolódó minőségbiztosítási és akkreditációs rendszerek még nem egységesek, de a fentiekből világossá válik, hogy az Egyetemeknek megkerülhetetlen szerepe van a gazdasági folyamatok fenntarthatóbbá tételében az ESG oktatáson keresztül.

Irodalomjegyzék

- Bánhegyi, M., & Csillag, S. (szerk.). (2025). Vállalkozás és fenntarthatóság: Tanulmányok a Fenntartható gazdaság – fenntarthatóság és felelős gazdálkodás a kisvállalkozásokban c. kutatási program ered-ményeiről. Budapesti Gazdasági Egyetem. <https://doi.org/10.29180/978-615-6342-98-0>
- Csákné Filep, J., Szennay, Á., & Timár, G. (2024). Lehetőségek, motiváció, környezet. Budapesti Gazdasági Egyetem. <https://doi.org/10.29180/978-615-6342-81-2>
- ENSZ. (2024). The Sustainable Development Goals Report 2024. <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/>
- Győri, Zs., Reicher, R. Z., & Kolnhofer-Derecskei, A. (2024). Sustainability challenges of SMEs related to legal regulations-Experiences from a survey of Hungarian entrepreneurs. In M. Kooskora & A. Kek-konen (Eds.), Performance challenges in organizational sustainability. Responsible leadership and sustainable management (pp. 161–184). Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-97-5548-6_8
- Kormos, J. (2022). A szókratészi módszer lehetőségeiről a pedagógiában. In M. Juhász, O. Karainé Gom-bocz, & N. Mongyi (Eds.), Pedagógiai változások – a változás pedagógiája IV. (pp. 190–196). Pázmány Péter Katolikus Egyetem.
- Lendvai, M. B., Kovács, I., Balázs, B. F., & Beke, J. (2022). Health and environment conscious consumer attitudes: Generation Z segment personas according to the LOHAS model. Social Sciences, 11(7), 269. <https://doi.org/10.3390/socsci11070269>
- Nahalka, I. (2002). Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Konstruktivizmus és pedagógia. Nemzeti Tan-könyvkiadó.
- PRME Champions. (2023). Manifesto on SDG 04: Quality education. UNPRME.
- Scott, G. B. (2024). Situating PRME's impactful five (i5) in the landscape of higher education pedagogy. UNPRME.
- Thun, E. (1996). „Hagyományos” pedagógia, feminista pedagógia. *Educatio*, 5(3), 404–416.
- UNPRME Secretariat. (2024). PRME Annual Report.

Publikálás a Business & Diplomacy Review folyóiratban

A folyóirat az alábbi témákhoz kapcsolódó kéziratokat fogad be lektorálásra:

- gazdaság,
- kereskedelem,
- pénzügyek,
- nemzetközi kapcsolatok,
- diplomácia,
- nemzetközi kommunikáció
- társadalomtudományok;
- közgazdasági tudományok.

A tanulmány absztraktja minden esetben angol nyelvű. A tanulmány magyar vagy angol nyelvű, amelynek terjedelme 30 000–40 000 leütés (az absztrakttal együtt).

A kéziratok előzetes befogadásának feltételei:

- a kézirat és annak szerzői megfelelnek a folyóirat etikai szabályainak;
- a kézirat, illetve ahhoz tartalmában nagyon hasonló tanulmányt még nem publikálták;
- a benyújtott kézirat megfelel a formai követelményeknek.

A folyóirat a szerzőknek tiszteletdíjat nem fizet. A folyóirat minden egyes befogadott kézirat esetében kettős vaklektorálást alkalmaz, ami azt jelenti, hogy az anonimalizált anyagot a szerzők által nem ismert lektorok értékelik. A folyóirat csak abban az esetben fogad be kéziratot publikálásra, ha azt mind a két vaklektor publikálásra ajánlja, és vaklektor(ok) által kért javításokat/kiegészítéseket a szerző(k) végrehajtotta/ák. Amennyiben az egyik lektor javításokkal publikálásra ajánlja a kéziratot, míg a másik nem, akkor a javítások után a témában jártas újabb vaklektornak kell értékelnie az anyagot. Akkor minősül egy tanulmány tartalmában nagyon hasonlónak egy korábbi tanulmányhoz képest, ha azok egyezősége 60% felett van. A szerzők minden egyes esetben kötelesek a vaklektorok által írt kifogásokra/javaslatokra tételesen írásban reagálni.

Information in English:

<https://uni-bge.hu/en/business-diplomacy-review>